

Leangkollen Hotel 50 år

«Ørnerede» ble stjernehotell

Quislings feriested «Ørneredet» i Asker lever videre som Leangkollen Hotel - Norsk Sjømannsforbunds stjernehotell, som feirer 50-årsjubileum i år.

ASLAUG BISSEBERG
(tekst og foto)

Tre år på rad har Quislings tidligere residens i norrøn/germansk stil fått 1. pris blant Best Western-hotellene i Norge.

På kjenner hotellets dramatiske forhistorie. 17. juli for 55 år siden fikk Vidkun Quisling skjøte på den 56 mål store eiendommen fra Bleiker gård, tilhørende Asker-bonden Bjørn Mortensen.

Ifølge takstdokumentet var salgssummen 44 000 kroner. Bjørn Mortensen, sjef for Hirdden i Asker, skaffet tomt, Alf L. Wisth - eier av A/S Heggedal Bruk sørget for materialer og oppsetting av den første tømmerstue på tunet.

- Ærede departement

I den anledning ble følgende brev, datert 14. juni 1941, sendt til Forsyningsdepartementet i Oslo: I anledning av omtalte hus som vårt firma bygger på en parsel av Bleiker gård i Asker, er det av nødvendighet for oss at det ærede Departement gir tillatelse til anskaffelse av samtlige materialer samt tillatelse til at transport kan foregå uten hindringer.

Brevet er undertegnet Alf L. Whist. Forsyningsdepartementet ga tillatelse til bygningsmaterialer 17. juni, tre dager etter at brevet fra Heggedal Bruk ble sendt.

Tidligere prost Hans Christen Mamen i Asker, som har skrevet boken «Asker under okkupasjonen», forteller at det knytter seg mange interessante historier til eiendommen som Quisling aldri rakk å fullføre.

Bygningene var tegnet av arkitekt Wilhelm K. Essendrop. Men da bygningsetaten i Asker ikke hadde fått søknaden om byggetillatelse, etterlyste kommuneingeniør Erik Bergh en slik søknad. Brevet var datert 30. mars 1944. Tre dager senere kom det svar fra Førerens og ministerpresidentens kanselli: En skal herved med-

dele at de pågående byggearbeider på ovennevnte eiendom er fritatt for vanlig anmeldelsesplikt og bygningskontroll.

1. februar 1942 ble Quisling utnevnt til ministerpresident «med all makt i himmel og på jord» i Festung Norwegen. Bjørn Mortensen og Alf L. Whist sørget for at det lille «Ørneredet» - oppkalt etter Hitlers feriested i Saltzburgerpene - fikk en betydelig utvidelse og ble et langt mer standsmessig landsted i Asker.

Quisling hadde flere boliger. Hans residens var Gimle på Bygdøy. Videre hadde han leilighet i Erling Skjalgssons gate sammen med sin russiskfødte hustru Maria. Kontorer hadde han på kongens slott.

Som den mektige mann Quisling var blitt, burde han ha enda en bolig, mente hans venner, som ville gi ham en folkegave. Bjørn Mortensen og Alf Whist sørget for at han fikk et representativt landsted i Asker - i dag Leangkollen Hotel og konferansesenter.

Goebbels badstue

Whist presiserte: Jeg skaffet skroget, selve trekonstruksjonen, men Quislings venner ga ham det viktigste innboet.

Quisling bodde så trangt i Erling Skjalgssons gate at han måtte ha denne komfort hvis han skulle gjøre sin historiske misjon, mente Whist, som sørget for at ministerpresidenten fikk en flott tømmerstue med badstue på eiendommen.

Det var en fjær i hatten for Whist og A/S Heggedal Bruk at også Terboven bestilte samme tømmerhytte med badstu, som han skulle gi i fødselsdagsgave til Reichsminister dr. Joseph Goebbels. Også Himmler fikk en norsk badstuehytte til sitt feriested i Bayern, satt opp av håndverkere i tjeneste hos Whist, forteller Mamen.

Marmor fra Mussolini

Italienske marmorplater fra Quislings badeværelse, en gave fra Mussolini, er fjernet fra den pompøse bygningen i vikingstil. Men ellers er mye av interiøret som før.

I Hirdsalen dominerer en gedigen kleberstenspeis, i en annen stue henger et moskushode, ulovlig skutt av tyskere på Dovre og forært til ministerpresidenten i Ørneredet.

QUISLINGS KUBBESTOL: Tidl. prost Hans Christen Mamen, her i Quislings kubbestol på Leangkollen, har skrevet bok om Asker under okkupasjonen. Etter 1947 er det gamle «Ørneredet» ominnredet til et første-klasses hotell, ledet av direktør Rolf Johansen(bak).

Quisling og Marias soverom er i dag smakfulle salonger med stilmøbler. Quisling var ikke så mye på sitt landsted, som aldri ble fullført i hans tid. Men fremdeles står hans kubbestol på utsiktsplassen i skogen bak huset.

- Intet ubehag

Prost Mamen, som var aktiv hjemmefrontmann og grenselos under krigen, føler intet ubehag ved å konfronteres med minner om Quisling. Han setter seg behagelig til rette i den mørke kubbestolen og forteller om Ørneredet.

Mamen kjenner krigstiden i Asker bedre de fleste. I

Quislings regjering satt tre statsråder fra Asker: Jonas Lie, Eivind Blehr og Alf L. Whist.

På Skaugum bodde Reichskommissar Joseph Terboven og politisjef Friedrich Wilhelm Rediess. Om de vanket så mye hos Quisling vet han ikke. Men Ørneredet var et populært tilholdssted for hirden. Her vanket tyskere og nordmenn, og det fortelles om livlige fester.

Hjemmefronten

Etter krigen feiret Hjemmefronten freden på Ørneredet og overtok vakt holdet. Blant vaktmannskapene som vokter naziredet på

Leangkollen var Alf Prøysen og Sigbjørn Bernhoft Osa.

Norsk Sjømannsforbunds hotell, kjøpt i 1947, har i sannhet en spesiell historie. I alle år har direktør Rolf Johansen tatt vare på Quislings «Ørnerede», som er omgjort til et vakker hotell med panoramautsikt over Oslofjorden.

Roper ikke ut

- De fleste av våre gjester kjenner ikke hotellets forhistorie. Nesten ingen spør etter Quisling. Og vi reklamerer ikke med ham, sier Rolf Johansen, som gleder seg over et tipp-topp moderne hotell i jubileumsåret.